

บทที่ ๕

การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

๕.๑ กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนพัฒนาสามปีและประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาสามปี ดังนี้

๑.๑ การกำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา อาจกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี ดังนี้

- (๑) ความสอดคล้อง (Relevance) ของยุทธศาสตร์ แผนและกลยุทธ์ที่กำหนด
- (๒) ความเพียงพอ (Adequacy) ของทรัพยากรเพื่อดำเนินกิจกรรมของหน่วยงาน
- (๓) ความก้าวหน้า (Progress) กิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผน โดยมีการติดตามผล(Monitoring)
- (๔) ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับทรัพยากรที่ใช้โดยมีการประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)
- (๕) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) เป็นการศึกษาถึงผลที่ได้รับ (Effect)
- (๖) ผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) เป็นการประเมินผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการและการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม
- (๗) การประเมินผลกระทบเป็นการศึกษาผลที่ได้รับรวบยอด (Overall Effect) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอาจนำแนวทางทั้งหมดที่กำหนดมาใช้หรืออาจเลือกใช้ในบางแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปีก็ได้ โดยอย่างน้อยต้องสามารถประเมินความสอดคล้องและสามารถวัดความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปีได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการฯ จะพิจารณา

๑.๒การกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาสามปี อาจกำหนดแนวทางดังนี้

- (๑) การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) หรือการประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)
- (๒) การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) หรือ การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)
- (๓) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

ขั้นตอนที่ ๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนดโดยสามารถติดตามและ

ประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ขั้นตอนที่ ๓ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการติดตามและประเมินผล
โครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาสามปี ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผล
ได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนดำเนินงานจนสิ้นสุดโครงการ

ขั้นตอนที่ ๔ รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนา แผนพัฒนาสามปี และผลการติดตามและประเมินโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาสามปีต่อผู้บริหารท้องถิ่น
เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนา
ท้องถิ่นระดับจังหวัด พร้อมประกาศผลการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่าง
น้อยปีละหนึ่งครั้ง

ขั้นตอนที่ ๕ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอาจให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะ
ในรายงานการติดตามและประเมินผล แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปีและโครงการพัฒนาต่อ
ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการ
ประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดได้

๕.๒ ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ.๒๕๔๘ ข้อ ๒๖ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งมีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่ง
ประกอบด้วย

๑. สมาชิกสภาท้องถิ่นจำนวน ๓ คน
๒. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นจำนวน ๒ คน
๓. ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สภาท้องถิ่นจำนวน ๒ คน
๔. หัวหน้าส่วนการบริหารจำนวน ๓ คน
๕. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒ คน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานกรรมการ และกรรมการอีกคนหนึ่ง
ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่ คือ

๑. กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
๒. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชน
ในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ ให้ตีตประกาศโดยเปิดเผย
ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

การกำหนดหัวระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล

กระบวนการติดตามและประเมินผลการพัฒนา ช่วงของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาสามปีของท้องถิ่นได้กำหนดเป็นการติดตามรายไตรมาสคือ ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม-ธันวาคม) ไตรมาสที่ ๒ (มกราคม-มีนาคม) ไตรมาสที่ ๓ (เมษายน-มิถุนายน) ไตรมาสที่ ๔ (กรกฎาคม-กันยายน) ในแต่ละปี โดยการติดตามดังกล่าวเป็นการติดตามแผนยุทธศาสตร์ว่าเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การติดตามนี้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ในแต่ละปีจะมีการติดตามการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง แล้วรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารนำเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือน ธันวาคม ของทุกปี

ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

๑. ทุกหน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานตามโครงการที่หน่วยงานรับผิดชอบ
๒. หัวหน้าฝ่ายในแต่ละกองมีหน้าที่ในการเก็บรวบรวมผลการดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ ให้กับผู้อำนวยการ/หัวหน้าสำนักปลัดฯ และร่วมกับงานวิเคราะห์นโยบายและแผนในการวิเคราะห์รายละเอียดผลการปฏิบัติงานเพื่อหาวิธีการปรับปรุงการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ และเสนอขอความเห็นชอบจากผู้บริหารระดับสูงต่อไป
๓. ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้าสำนักปลัดฯ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือหัวหน้าฝ่ายเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการ ของกอง/สำนักฯ เพื่อส่งให้งานวิเคราะห์นโยบายและแผนฝ่ายทำการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อเสนอผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาของท้องถิ่นให้กับผู้บริหารทราบและร่วมกันกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานในระยะต่อไป
๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของกองต่างๆ ตลอดจนการกำหนดแนวทางการปรับปรุงงานติดตามผลการปฏิบัติงานของกองต่างๆ ให้ความคิดเห็นและอนุมัติวิธีการทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
๕. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้รับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ

น้อยกว่า ๓๐ วัน ปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๕.๓ การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล

เป็นการแสดงถึงวิธีการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยการกำหนดรูปแบบที่จะใช้ในการติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินกิจกรรมตามโครงการอยู่ภายใต้ระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนดไว้หรือไม่ และผลของการดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้หรือไม่โดยได้กำหนดวิธีการไว้ดังนี้

แบบที่ ๑ การช่วยกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบช่วยกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นว่า ดำเนินการครบถ้วนทุกขั้นตอนมากน้อยเพียงใด อย่างไร

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายไตรมาส เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนด

แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนด